

Однак, незважаючи на численну кількість багатосторонніх міжнародних договорів, які регулюють повітряні перевезення та діяльність міжнародних організацій, у правозастосовчій практиці виникає чимало колізій з приводу врегулювання відносин у сфері міжнародних перевезень. Вони викликані, по-перше, тим, що при здійсненні перевезень між державами, одна з них може не бути учасницею Варшавської конвенції 1929 р. По-друге, певні питання можуть не регулюватися зазначеною Конвенцією чи умовами перевезень, встановленими авіакомпаніями. По-третє, колізії при здійсненні повітряних перевезень можуть виникати й у випадку різниці між умовами, пропонованими для перевезень окремими авіакомпаніями та нормами національного законодавства.

Література

1. Данилькевич М. І. Міжнародне приватне право: навч. посібник / М. І. Данилькевич, О. М. Федоров. – Дніпропетровськ, 2000. – 210 с.

2. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zakon.nau.ua/doc/?code=995_038

3. Столярський О. В. Правове регулювання міжнародних перевезень: навч. посібник / О. В. Столярський – К. : ЗНАННЯ, 2012. – 318 с.

УДК 341.23:347.82:656.7(043.2)

Манукян А. Ж.,
студентка,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Терещенко Н. М., старший викладач

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПОВІТРЯНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Лібералізація міжнародних повітряних перевезень – процес, що означає вільне надання доступу до ринку повітряних перевезень, і полягає у наданні трьох видів прав: права на маршрути (по-

годжений географічний опис маршруту чи маршрутів, якими можуть здійснюватися повітряні перевезення, та порядок, в якому можуть обслуговуватися призначені пункти); права на експлуатацію (погоджене визначення того, яким чином можуть призначатися перевізники та експлуатуватися повітряні судна, а також які типи повітряних суден можуть використовуватися, та які позначення рейсів можуть встановлюватися для узгодженого маршруту); комерційні права (дозвіл на здійснення комерційної діяльності у своєму повітряному просторі, що надається іноземному авіаперевізнику) [3].

Здійснення міжнародних повітряних перевезень базується на повазі національного суверенітету, наслідком якого є надання та регулювання державою прав на перевезення. Проте на сучасному етапі діяльність у сфері міжнародного повітряного транспорту характеризується послабленням урядового контролю за здійсненням міжнародних повітряних перевезень та залученням іноземних авіаперевізників до здійснення перевезень через свою територію. Можна говорити про виникнення нової тенденції в регулюванні міжнародних повітряних перевезень, пов'язаної з лібералізаційним підходом стосовно надання доступу до ринку міжнародних повітряних перевезень. Проявом цього є укладання двосторонніх та регіональних угод про повітряне сполучення, які містять лібералізаційні положення.

У той же час, в українській науці повітряного права поки що не існує загальноприйнятого терміну "лібералізація міжнародних повітряних перевезень" та його чіткого розуміння. Необхідність введення зазначеної дефініції у правовий обіг українських юристів-науковців та практиків є очевидною, оскільки в сучасних умовах правильне розуміння процесів лібералізації у сфері міжнародного повітряного транспорту та розробка комплексного правового підходу до вивчення даного питання є необхідними для підвищення конкурентоздатності українських авіаперевізників при здійсненні міжнародних повітряних перевезень.

Також потрібно зазначити, що повітряні перевезення виконуються на підставі договору. Кожний договір повітряного перевезення та його умови посвідчуються документом на перевезення, який видається авіаційним підприємством або уповноваженими ним організаціями чи особами (агентами) [4].

Дослідження даного питання набуває особливої актуальності в контексті спрямування зовнішньої політики України на інтеграцію до Євросоюзу, що викликає необхідність гармонізації українського законодавства із законодавством ЄС, у тому числі, й в сфері повітряного транспорту[2]. Важливим засобом подолання труднощів і перешкод правового характеру на цьому шляху є розробка типової угоди про повітряне сполучення у відповідності із вимогами Європейського Співтовариства з метою укладання нових або зміни вже існуючих двосторонніх договорів про повітряне сполучення з державами-членами Євросоюзу. Це сприятиме входженню України до єдиного європейського простору, правовий режим якого регулюється нормами, спільними для всіх країн-учасниць.

Аналіз питань лібералізації міжнародних повітряних перевезень, яка реалізується, через надання державами на основі взаємності повного об'єму комерційних прав – "свобод повітря", є важливим для України [4].

Насамперед, це стосується визначення оптимальних правових форм та механізмів лібералізації доступу до ринку як міжнародних повітряних перевезень, у цілому, так і до ринку повітряних перевезень Євросоюзу. Ціль реформи в галузі лібералізації міжнародних повітряних перевезень полягає у створенні умов, за яких повітряний транспорт буде мати змогу розвиватися стабільно, не зменшуючи рівня безпеки польотів та авіаційної безпеки. У довгостроковій перспективі основною метою лібералізації є встановлення найбільш сприятливих та ефективних економічних та торгових зв'язків між державами, максимальне сприяння зростанню та розвитку економіки в національному та регіональному масштабі, а також забезпечення при цьому права кожної держави на змістовну участь у діяльності міжнародного повітряного транспорту [1].

Отже, Україна на сучасному етапі повинна знайти свій власний шлях переходу до лібералізації міжнародних повітряних перевезень у світлі змін, які відбуваються в повітряному секторі, з метою здійснення ефективної участі в діяльності повітряного транспорту. У цих умовах необхідно гармонізувати законодавство України з законодавством Європейського Союзу, адже пріоритетним напрямком української зовнішньої політики є набуття членства в

Європейському Союзі. Це означає необхідність внесення змін до існуючих двосторонніх угод України з країнами-членами ЄС стосовно володіння авіаперевізниками та контролю за їх діяльністю, призначення авіаперевізників тощо.

Література

1. Богуславський М. М. Міжнародне приватне право: Підручник. – 3-е изд., Перераб і доп. – М. : Юристь, 1999. – 408 с.
2. Добідовська Я. О. Правовий аналіз комерційних "свобод повітря" / Я. Добідовська // Український часопис міжнародного права. – 2004. – №2. – С. 92-97.
3. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право: підручн. / В. Ф. Опришко. – 2-ге вид., перер. і допов. – К. : КНЕУ, 2003. – 311 с.
4. Л. П. Ануфрієва Міжнародне приватне право: навч. посібник / Л. П. Ануфрієва, К. А. Бекашев, Г. К. Дмитрієва та ін.. – М. : ТК Велбі, Вид-во Проспект, 2008. – 688 с.

УДК 656.7.01:061.25 ICAO:347.82 (043.2)

Осовська О. І.,
студентка,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Єршов Є. К., старший викладач

РОЛЬ ICAO У ФОРМУВАННІ ПОВІТРЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Міжнародна організація цивільної авіації ICAO (англ. International Civil Aviation Organization) є єдиною міждержавною організацією в галузі цивільної авіації спеціалізованою установою системи ООН. Вона була створена у 1944 році в Чикаго одночасно із укладенням Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, яка стала статутом організації та започаткувала формування нової галузі міжнародного права – міжнародного повітряного права. Метою і завданням ICAO є регламентація міжнародних польотів цивільних повітряних суден у міжнародному і національному повітряному просторах для забезпечення їхньої ефективності і